



Beszámolók □ Szemlék □ Referátumok

Egy Nemzetközi MARC Hálózat kibontakozása

Bevezetés

Az IFLA által életre hívott *Nemzeti Könyvtárak Igazgatóinak Konferenciája* (Conference of Directors of National Libraries, CDNL), amely általában az IFLA évi konferenciáján ül össze, *Irányító Bizottságán* keresztül beszámol a Nemzetközi MARC Hálózattal kapcsolatban végzett munkákról.

A nemzeti könyvtárak legtöbbje egyúttal nemzeti bibliográfiai központ is, s mint ilyenek, ők hozzák létre a nemzeti kiadványtermés bibliográfiai rekordjait, érdekeltek tehát ezek terjesztésében. A számítógépek korában a katalógusadatok könyvtárak közötti terjesztésének alapvető eszközévé vált a MARC. A nemzeti bibliográfiák továbbra is megjelennek nyomtatásban, és sok esetben mikroformában, de katalógizálási és információvisszakeresési célra a MARC formátumok váltak a gyors adatterjesztés közvetítő eszközévé. A MARC rekordokat előállító nemzeti bibliográfiai képviselők nem hivatalos hálózatot alkotnak egymás adatainak megosztására és használatára, valamint arra, hogy MARC rekordokat készítsenek azon országok rekordjairól, amelyek saját országukban hozzáférhetőek.

A CDNL előre látva, hogy szükség lesz a MARC hálózat alapelveinek kidolgozására, 1975 októberében Párizsban értekezletet hívott össze, hogy tárgyaljanak a bibliográfiai adatok géppel olvasható formájának nemzetközi cseréjéről. A MARC fejlesztéssel foglalkozó 12 országból jelenlévő igazgatók vagy képviselőik és az Unesco, valamint az IFLA UBC képviselői létrehozta egy, a MARC hálózat tanulmányozására hivatott *Irányító Bizottságot* (Steering Committee). A Bizottság első elnöke *Richard Coward* (British Library) volt, majd távozásával 1979-től a cikk szerzője *Hope E. A. Clement* vette át e tisztséget. Hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság azokkal a kérdésekkel foglalkozik, amelyekre a CDNL-től megbízást kap, tehát amelyek sürgősek és közvetlenül érintik a nemzeti könyvtárakat. A jelenlegi Irányító

Bizottság tagjai a résztvevő nemzeti könyvtárak e munkára kijelölt alkalmazottai.

A Bizottság a nemzeti bibliográfiai képviselők készítette elsődleges forrásból származó rekordokkal és azoknak a lehető legszélesebb körben való terjesztésével foglalkozik, mégpedig azért, hogy e rekordok nem csekély költséggel járó előállításánál a felesleges duplikálás elkerülhető legyen, és hogy a nemzeti és nemzetközi szabványelőírások alapján készült rekordok hozzáférhetőek legyenek.

A *MARC hálózat* – az Irányító Bizottság meghatározása szerint – azoknak a nemzeti bibliográfiai képviselőknek a hálózata, amelyek az ISO 2709 [1] előírásait alapul véve, géppel olvasható bibliográfiai rekordokat cserélnek, illetve szándékoznak cserélni.

A Wells jelentés

A. J. Wells, a British National Bibliography volt igazgatója, összefoglaló tanulmányt [2] készített, hogy a MARC hálózat kifejlődését elősegítse. Jelentésében megvizsgálta az akkori hálózat helyzetét, és ajánlásokat dolgozott ki a bibliográfiai, számítógépes és szervezési megoldásokra. Egy nemzetközi MARC hálózat kifejlesztéséhez három elengedhetetlenül szükséges tényezőt jelölt meg:

- A résztvevő országokban meg kell valósulnia a nemzet kiadványtermés (könyvek, időszaki kiadványok, térképek és audiovizuális anyagok) bibliográfiai rekordjait elkészítő rendszernek.
- A nemzeti bibliográfiai szabályzatoknak és gyakorlatnak el kell érnie a kompatibilitás egy olyan általános színvonalát, amelyen már gazdaságos a külföldi központok rekordjainak használata a nemzeti hálózatokban.

(c) Rendelkezésre kell hogy álljanak azok a kommunikációs eszközök, amelyek lehetővé teszik a bibliográfiai adatbázisok lekérdezését, világszerte elterjedt gyakorlat alapján.

A MARC hálózat abban az időben (1977) még nemzeti keretek között fejlődött, s habár azóta igen jelentős lépéseket tett előre, a Wells jelentés megállapítása szerint hiányzik még egy hivatalos nemzetközi szervezet az információk terjesztéséhez, a nemzetközi MARC hálózati szabvány gondozásához és a szükséges kutatások elvégzéséhez. A jelentés nemcsak azt emelte ki, hogy a bibliográfiai rekordok adattartalmának szabványosítása terén újabban jelentős eredmények születtek, hanem azt is, hogy igen sok tennivaló van még hátra, különösen a dokumentumok tartalmát feltáró adatok területén. Javasolta, hogy hozzanak létre egy Nemzetközi MARC Hálózat Tanácsadó Bizottságot állandó titkársággal, valamely nemzeti bibliográfiai képviselőben vagy nemzetközi hivatalban, és felvetette azt a gondolatot, hogy szükség lehet központi vagy helyi MARC hálózati csoportokra is.

Nemzetközi MARC csere

A Wells jelentés már javasolta, hogy külön tanulmányban foglalkozzanak azzal a kérdéssel, hogy milyen feltételek mellett látja el egyik nemzeti MARC képviselő rekordokkal a másik nemzeti képviselőt. Az Irányító Bizottság ezért tanulmány készítésére adott megbízást 1977-ben, amely a szerzői jogi kérdésekkel, különösen pedig a nemzeti képviselők és egyes intézmények MARC rekordellátásával, illetve -cserével foglalkozik.

1977-ben volt már néhány kétoldalú megállapodás egyes országok között MARC mágnesszalagok cseréjére. Az első hivatalos egyezményt 1974-ben kötötte a Library of Congress és a National Library of Canada. Az egyezmények megkötésekor a szerzői joggal, a felhasználási hely korlátozásával, a fogadó országon belül történő rekordmódosítással, illetve újraelosztással kapcsolatos kérdések merültek fel, de szóba került az ilyen egyezmények kizárólagosságának kérdése is. Nyilvánvaló, hogy az egyetemes bibliográfiai számbavétel (Universal Bibliographic Control, UBC) alap gondolatának érvényesülését a MARC rekordok minél szélesebb körű és a legkevésbé korlátozott használata támogatja leginkább, és ez segíti a könyvtárakat a magas katalógizálási költségek csökkentésében, valamint ez fogja támogatni a kiadványok egyetemes hozzáférhetőségének (Universal Availability of Publications, UAP) elérését.

A MARC cseréről *Joseph A. Rosenthal* (University of California, Berkeley) készített tanulmányt, mely kérdőíves vizsgálatra támaszkodott. A 25 országba szétküldött kérdőívből 19-re érkezett válasz. Kiderült ezekből, hogy bár a bibliográfiai képviselők többségének rekordjai a

szerzői jog védelme alatt voltak, a legtöbb esetben hajlandók ettől eltekinteni más nemzeti központokkal való csereegyezmény megkötésénél. Kevésbé hajlandók azonban a szerzői jogot feladni abban az esetben, ha kereskedelmi testületekről van szó. Általában a „nem profitra épülő” intézmények – mint amilyenek a könyvtárak – esetében voltak készek erre. Bebizonyosodott azonban az is, hogy nehéz dolog nemzetközileg érvényes meghatározást alkotni a nem profitra épülő intézményekre, és ugyancsak nehéz ilyen definíciót alkalmazni a „kvázi-kereskedelmi” könyvtári szolgáltatásokra. A tanulmány rámutatott még arra, hogy a nemzeti képviselők számára fontos, hogy rekordjaikat az átvevő intézmények ne használhassák a nemzeti bibliográfiák reprodukálására. Igen összetett kérdés az is, hogy mit értenek a MARC rekordok módosításán. A könyvtárosok mindmáig szabadon másolták a tételeket különböző katalógusokból és nyomtatott bibliográfiákból, és ezután is ezt fogják tenni, anélkül, hogy túlságosan aggódnának a tulajdonjogi kérdések miatt. Ezt a gyakorlatot nem is kérdőjelezte meg senki egészen addig, amíg a könyvtárak fel nem ismerték a nagy adatbázisokban rejlő kereskedelmi értéket.

A Rosenthal tanulmány, a fenti kérdéseket taglalva azt is felismerte, hogy számos rejtett kérdés vár még megoldásra, és javaslatot tett a kétoldalú csereegyezmények modelljére. A javasolt szöveget – kisebb módosítás után – a CDNL jóváhagyta és 1980-ban közzé is tette *International access to MARC records: A summary report with recommended text for a bilateral agreement for the international exchange of MARC records* (London, IFLA International Office for UBC) címmel. Az egyezmény lényegéhez tartozik, hogy a két nemzeti képviselő közötti cserét mágnesszalagokra korlátozza. A többoldalú online rekordcserével kapcsolatos kérdések külön vizsgálatot kívánnak. Ugyancsak az IFLA megbízásából készült tanulmány a géppel olvasható bibliográfiai rekordok szerzői jogvédelméről. Az online körülmények közötti többoldalú cseréből származó kérdésekkel egy nemzetközi MARC hálózatnak kell foglalkoznia, mely hálózatban természetesen a nemzeti bibliográfiai képviselőket illeti meg a vezető szerep.

A kétoldalú csereegyezmény ajánlott szövege szándékosan a lehető legegyszerűbb, hogy ezzel is elősegítse a rekordok legkevésbé korlátozott cseréjét, az UBC program szellemének megfelelően.

A MARC rekordok cseréjében vannak még megoldatlan területek. Az első annak a meghatározása, hogy mit értenek módosítás alatt. A rekordokat emberi beavatkozás nélkül lehet egyik formátumról a másikra konvertálni számítógép segítségével úgy, hogy a rekordok adattartalma nem változik. Kivételt csak azoknak az adatoknak a törlése jelent, amelyek az átalakított formátumban nem szerepelnek, illetve ha a tartalmi jelölők sajátos csökkentéséről van szó. A géppel olvasható besorolási

adattárak (authority files) megjelenése viszont módot ad a nemzeti besorolási adattárak ezekkel való egyeztetésére. A tételek első besorolási adatait, amelyeket a nemzeti szabványoknak megfelelően adtak meg, helyettesíteni lehet a külföldi forrásból eredő rekordok besorolási adataival. Az ilyen módosítás már tényleges adatváltoztatást fog jelenteni a puszta formátumcserével szemben.

A teljes módosítási kérdéskört felül kell vizsgálni az egymással összekapcsolt online rendszerek és adatbázisok összefüggésében, különösen ami a nyílt rendszerek összekötésének (OSI – open systems interconnection) megvalósításához készülő szabványokat illeti. Az OSI használata – összeköttetésben a nemzeti és a nemzetközi hálózatokkal csakúgy, mint az egyes könyvtárakkal – jelentős változásokat fog hozni a bibliográfiai rekordokhoz való hozzáférésben és azok felhasználásában, és hatással lesz a nemzeti bibliográfiai képviselőkre mind nemzeti, mind nemzetközi vonatkozásban. A rekordokat többféle adatbázisban fogják keresni, és a helyi rendszerekbe át fogják venni őket. További, a nemzeti bibliográfiák rekordjainak cseréjét és használatát befolyásoló kérdések még a határon túli adatáramlás és a kívülálló harmadik mint használó.

Az Irányító Bizottság tisztában van azzal, hogy a két ország közötti mágnesszalagos MARC rekord csere-egyezmény modellje rövid idő alatt túlhaladottá válik. Mégis fontosnak tartja azt az egyezmény-szellemet, amely elősegíti az egyes országok kiadóinak outputjáról készült rekordok világméretű és a lehetőség szerint legkevésbé korlátozott használatát. Bár az adatok terjesztésének módszereiben és a felhasználásban gyors változások következnek be, a nemzeti képviselők fogják viselni a felelősséget és a költségek legtetemesebb részét továbbra is, hiszen saját nemzeti kiadványtermésük rekordjai tőlük származnak, akár maguk gondoskodnak ezek elkészítéséről, akár decentralizált szervezésben történik a feldolgozás. Példaként említi a cikk az utóbbira a Kanadai Nemzeti Könyvtárat és CIP (cataloguing in publication – kiadványokba nyomtatott bibliográfiai leírás) programját.

Egy Nemzetközi MARC Hálózat felépítése

Az Irányító Bizottság képes volt arra, hogy a hálózat felállításához szükséges kutatásokat elvégezze, illetve elvégeztesse, a koordinációhoz és működéshez elengedhetetlen állandó szervezet azonban még hiányzik. Ugyancsak érezhető egy központi információs forrás és tanácsadó szolgálat hiánya.

Kidolgoztak olyan nemzetközi szabványokat, mint az UNIMARC, anélkül, hogy gondoskodtak volna karbantartásukról és továbbfejlesztésükről. Éppen ezért van

szüksége a Nemzetközi MARC Hálózatnak állandó irodára és titkárságra.

Felismerve a Nemzetközi MARC Program szükségességét, az IFLA 1979-ben létrehozta a Programirányító Bizottságot (Programme Management Committee), amely az UBC-vel, az UAP-vel és a Nemzetközi MARC Programmal foglalkozik. Ugyanekkor a Deutsche Bibliothek (Frankfurt am Main) hajlandónak mutatkozott egy MARC Iroda és egy MARC Műszaki Központ támogatására. Az Irányító Bizottság megvizsgálva a Deutsche Bibliothek javaslatát, két különböző feladatot jelölt meg közvetlen célként. Az első magának a Nemzetközi MARC Irodának a létrehozása, amely az IFLA támogatásával működne, hasonlóan az UBC és az UAP Irodához, és amely koordináló és tanácsadó szerepet töltené be. A második egy Nemzetközi MARC Műszaki Központ létesítése, amely szolgáltatóként működne. A CDNL-hez 1980-ban benyújtott javaslat szerint a Nemzetközi MARC Irodát a lehető legrövidebb időn belül ajánlatos létrehozni, míg a Műszaki Központ felállítását alapos vizsgálatnak kell megelőznie, mely vizsgálat kiterjed a központ anyagi megalapozásának kérdéskörére is. A CDNL elfogadta az ajánlásokat, és tettek is lépéseket a Nemzetközi MARC Iroda létrehozására. A jelenlegi gazdasági helyzet azonban nem kedvez egy újabb nemzetközi iroda felállításához, ha mégoly nagy szükség van is rá.

Nemzetközi MARC Iroda

Az Irányító Bizottság elképzelése a Nemzetközi MARC Iroda szerepéről, feladatairól, működéséről és irányításáról az alábbiak szerint körvonalazható. Az Iroda feladata, hogy elősegítse a nemzetközi MARC hálózat kialakulását, géppel olvasható bibliográfiai rekordok (beleértve a leírásokat és a besorolási adatokat egyaránt) cseréjére. Ez az UBC program jelentősebb részének, és ily módon az UAP programnak a megvalósítását is elősegítené.

Az Iroda feladatait a következőkben lehet összefoglalni:

1. A MARC rekordokat létrehozó nemzeti bibliográfiai képviselők és más nemzetközi információs központok közötti együttműködés, kapcsolat és információcsere biztosítása.
2. Nemzetközi szabványok készítésének, azok következetes alkalmazásának, a meglévő szabványok (pl. az UNIMARC) karbantartásának elősegítése.
3. Tanácsadás a nemzeti bibliográfiai képviselők számára MARC programok bevezetésénél, s ily módon a nemzetközi MARC hálózat folyamatos fejlesztése. Szükség esetén a nemzeti bibliográfiai képviselők érdekképviselője.

4. Az IFLA munkacsoportok, szekciók és irodák nemzetközi MARC hálózattal kapcsolatos munkáinak támogatása.

Az Iroda főbb feladatai közé tartozna a MARC-kal kapcsolatos szabvány-kézikönyvek és útmutatók (pl. UNIMARC) gondozása, fejlesztése és terjesztése; kutatás és fejlesztés, a hálózati adatok és statisztikák összeállítása és terjesztése (pl. útmutató kiadása a MARC adatbázisokhoz); gondoskodás a MARC képzésről.

Az Iroda felállítására égető szükség van, nem beszélve azokról a lehetőségekről, amelyek az UBC és a javasolt MARC Iroda egyesítésében rejlenek. Különösen sürgős feladat az UNIMARC [3] gondozása és fejlesztése. Ehhez való előzetes hozzájárulásként az Irányító Bizottság tagjai a Deutsche Bibliothek irányításával ellenőrzik az UNIMARC formátumot. A munka során a katalogizálási problémák széles körét felölelő, reprezentatív mennyiségű, közösen gyűjtött könyv és időszaki kiadvány címet választottak ki, valamint címlapok és tartalomjegyzékek példányait mutatták be annak a nyolc nemzeti könyvtárnak, amely a vizsgálatban részt vett. A katalogizáló részlegekben kiválasztották saját katalógusaikból a már elkészült tételeket, vagy újra katalogizálták a könyveket saját nemzeti szabványaik előírásai szerint, és a tételeket UNIMARC formátumra kódolták. A Deutsche Bibliothek elemezte az eredményeket, azzal a céllal, hogy rámutathasson az UNIMARC bevezetésében nehézséget okozó területekre. A vizsgálatról szóló jelentés (UNIMARC test report) 1982 áprilisában készült el, és az Irányító Bizottság 1982 júniusára tervezte megvitatását. Az ezt követő ajánlásokat 1982 augusztusában tervezték továbbítani a CDNL-hez az IFLA évi gyűlésén.

Valószínű, hogy ezt az első, manuális ellenőrzést még további, számítógépes ellenőrzésnek is követnie kell, és esetleg az UNIMARC-ban is változtatásokat kell végrehajtani. A formátum állandó karbantartást igényel, különben elmarad más szabványok fejlődéséhez képest. Az UNIMARC-hoz csatlakoztatni kell majd a besorolási adatok számára kidolgozott kiegészítő formátumot. Kevés nemzeti bibliográfiai képviselő lesz ugyanis hajlandó az UNIMARC használatára, ha nem látják biztosítva annak folyamatos karbantartását és fejlesztését.

Az UNIMARC használatához minden nemzeti bibliográfiai képviselőnek két konvertáló programot kell majd írnia: egyet az UNIMARC-ról saját nemzeti formátumára, egyet pedig saját formátumáról az UNIMARC formátumra. Ezzel takarítják majd meg azt a munkát, amit minden egyes külföldi MARC szalag konvertálásához egyenként kellene elvégezni. Természetesen, néhány nemzeti képviselőt már konvertáló programokat, és számos alternatív elrendezést készítettek el: pl. Kanada tudja konvertálni a Library of Congress, az angol és a francia MARC-ot kanadai MARC-ra (CAN/MARC); a Library of Congressnek vannak programjai a kanadai MARC szalagok kezelésére; a Library of Congress

viszont, ahelyett, hogy konvertáló programokat írt volna külön az angol és a francia MARC szalagok fogadására, egyezményt kötött a British Library-vel és a Bibliothèque Nationale-lal, hogy mágnesszalagjaikat a Kanadai Nemzeti Könyvtáron (National Library of Canada) keresztül, kanadai MARC formátumban hasznosítja. Az UNIMARC bevezetésével nem lenne szükség erre a meglehetősen bonyolult egyezményre. Ezért sürgős tehát az UNIMARC megvalósítása és fontos a bevezetések időpontjának összehangolása. Az UNIMARC csak egy példa – ha mégoly sürgető is – arra, hogy szükség van egy Nemzetközi MARC Hálózati Irodára és tőkére a kutatáshoz, fejlesztéshez.

Az Irányító Bizottság csak a nemzeti könyvtárak közreműködésével tud kutatómunkát végezni; ezek teremtik elő a szükséges anyagi feltételeket, vagy nyújtják gyakran túlterhelt munkatársaik idejét. A Bizottság megjelölte azokat a területeket is, amelyek további kutatásokat igényelnek és felhívta a CDNL figyelmét ezek prioritására. A kutatásokkal kapcsolatban az Irányító Bizottság mindig ügyelt arra, hogy ugyanakkor, amikor nem avatkozik sem az UBC, sem az UAP Iroda feladatkörébe, olyan kutatásokat terjesszen eléjük, amelyek relevánsak. Példának okáért a MARC rekordok szempontjából határozottan fontos a kiadványokba nyomtatott bibliográfiai leírás (CIP). Ezért támogatta a Bizottság a bibliográfiai képviselők CIP programmal kapcsolatos értekezletét, amelyet az IFLA UBC Irodájának rendezésében 1982 augusztusára terveztek megtartani Montréalban.

A nemzetközi MARC hálózattal kapcsolatos, további kutatásokat igénylő területek: a besorolási adatok tára (egy IFLA munkacsoport tanulmányozza ezt a témát); egy szabványos utasítási nyelv és a számítógép–számítógép kapcsolatok; a MARC hálózat és a dokumentumszolgáltatás (beleértve az UAP Iroda feladatkörét); tárgyi adatok a MARC rekordokban (beleértve az UBC Iroda megbízását); univerzális szoftver és automatikus rekordillesztés. Haszonnal járna továbbá – a további kutatások meghatározásához – egy „state-of-the-art” áttekintés elkészítése az automatikus rekordillesztési technikákról. Ugyanígy vizsgálatokat kell majd végezni a rekordterjesztési politika kialakítására a MARC rekordok online hálózatban történő használatához.

Az Irányító Bizottság – az UNIMARC ellenőrzés kivételével – az elmúlt másfél év alatt nem vett részt a kutatásban, minthogy a Nemzetközi MARC Irodával kapcsolatos további fejleményekre várt. Az ügy még mindig nem rendeződött megnyugtatóan.

Hivatkozások

1. ISO 2709 Documentation – Format for bibliographic information interchange on magnetic tape. Geneva, ISO, 1973.

2. WELLS, A. J.: *The International MARC Network: A study for an International Bibliographic Data Network*. London, IFLA International Office for UBC, 1977.
3. IFLA Working Group on content designators: UNIMARC: *Universal MARC format*. 2. kiad. London. International Office for UBC, 1980.

/CLEMENT, Hope E. A.: *An International MARC Network = IFLA Journal*, 8. köt. 3. sz. 1982. p. 257–264./

(Berke Barnabásné)

Merre tart az Online Computer Library Center, az OCLC?

Az OCLC 15 éves fennállása bebizonyította eredményességét, szolgáltatásaival megelőzte a könyvtárak igényeit, vagy találkozott azokkal. Az OCLC-t 1967-ben alapította az Ohio College Association és *Frederick C. Kilgour*. Az OCLC két alkalmazottal kezdte meg a munkát az ohioi számítógépközpont egyik hivatali helyiségének sarkában. Ma az intézmény egy 25 millió dolláros költséggel, üvegből és nyers márványból (mészkőből) készült épületben helyezkedik el a csendes Dublin-ban, Columbus mellett. Az új létesítményű székháznak ma több, mint 400 alkalmazottja van, akiknek munkája 30,6 millió dollárt jövedelmezett az 1980/81-es költségvetési évben.

Tényadatok számokban

Több, mint 6000 könyvtár az USA-ból, Kanadából, Mexikóból és Angliából gyarapítja és használja az OCLC több, mint 8 millió rekordból álló adatbázisát, elsősorban 20 helyi hálózati fiókvállalaton és 2 szolgáltató központon keresztül. 1980/81-ben az OCLC rendszert a tagkönyvtárak 14 millió könyv és egyéb dokumentum katalógizálására használták; segítségével 112 millió nyomtatott katalóguscédulát készítettek és 940 ezer könyvtárközi kölcsönzést bonyolítottak le; adatbázisához hozzáadtak csaknem 1 millió katalógusrekordot; havonként több, mint 22 ezer címet rendel meg kereskedőktől és kiadóktól; több, mint 35 millió katalógusrekordból készített mágnesszalagokat a helyi számítógépes rendszereknek, és fenntart egy több, mint 100 millió lelőhely-adatot tartalmazó országos számítógépes adatállományt. Minden hónapban 20–30 (!) egyetemi-, közművelődési-, kormányzati- és egyéb szakkönyvtár csatlakozik az OCLC-hez. Minden héten több, mint 25 ezer címmel gyarapodik az OCLC adatbázisa.

Az állandó tökéletesítésre való törekvésre mégis szükség van. Az 1980/81-es év rekordbevétele ellenére például az OCLC csak egy szerény részesedéssel tudott hozzájárulni a testületi részvényekhez. Az infláció, a mélyülő gazdasági pangás, a technológiai avulás mind kárt okoz. Az OCLC-nek az 1981/82-es költségvetési év befejeztével szigorú árelenőrző felmérést kellett végrehajtania, hogy mialatt jobbítja az online rendszer teljesítményét és a tagok által igényelt szolgáltatásokból néhányat megvalósít, kiadásai is megtérüljenek.

„Sokkal jobban állunk pénzügyileg, mint az elmúlt évben – mondta *Miriam Drake*, az OCLC gazdasági elnöke a szervezet éves találkozásán –, de még nem vagyunk elég erősek, hogy egy komoly pénzügyi kudarcot túléljünk. Jobban kell dolgoznunk, és szükség van pénzügyi fedezetre, amivel jelenleg nem rendelkezünk.” Az OCLC komoly figyelmet fog szentelni kiadásaira; arra, hogy megfontoltan és gondosan alkalmazzon további munkaerőt, és hogy késleltesse a nagyobb tőke-felhasználást addig, ameddig csak lehet.

Az OCLC rendszer használói számíthatnak áremelkedésre, mivel a jövőben a szolgáltatás teljes értékét meg kell majd fizetni. Így pl. a kommunikációs költségek többsége is a használót fogja ezután terhelni. A múltban az OCLC a távközlés kiadásait mint belső kiadásokat kezelte, de a havonkénti számla a telefonvonalakért elérte az 500 ezer dollárt, így a továbbiakban e költségeket nem tudja maga vállalni.

Nehéz lépés

A pénzügyi problémák okozták azonban a kisebbik gondot az OCLC-nek az elmúlt évben. 1981 februárjában, a költözködés után bebizonyosodott, hogy a szervezet szíve, azaz számítógép-rendszere különlegesen fontos feladatot tölt be. A rendszer a költözködés után megbízhatatlanná vált, különböző hardver- és szoftver-problémákkal kellett szembenézni. *Drake* elnök az 1981/82. év legnagyobb teljesítményének azokat a jobbitó munkálatokat tartja, amelyeket azóta e téren véghezvittek.

Azonosítottak 357 hibaféleséget, amelyek a rendszer fokozatos gyengüléséhez vezettek. Ezután 25 stabilizációs tervhez kezdtek hozzá. A munka csaknem egy évig tartott, és sok vonatkozásban még ma is folytatódik. Sok berendezést és rendszert változtattak meg az OCLC Honeywell Sigma rendszerű számítógépein. Az elektromos áramkiesés nem volt túl gyakori. Az OCLC-nél egy nagy táblán mutatják, hogy már 167 problémát megoldottak.

A rendszer válaszadási ideje (lassúsága) kezd nyugtalanítóvá válni, de a problémák inkább a távközlési vonalaknak, mint a számítógépnek tulajdoníthatók. A válaszadási idő olyan sokszor módosul vonalanként, hogy nem